

Vlaanderen
is milieu

Nieuwe ontwikkelingen in het rioleringslandschap

Provinciale infodagen

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Programma

- ▶ **09.30u: Verwelkoming**
- ▶ **09.40u: Resultaten van de gemeentelijke sanering 2015**
- ▶ **10.40u: Pauze**
- ▶ **11.00u: Demonstratie en toelichting nieuwe rioolinventaris AWIS**
- ▶ **12.00u: Broodjeslunch**
- ▶ **13.00u: Toelichting nieuw subsidiebesluit:**
 - Wat is gewijzigd ten opzichte van de huidige regeling en welke praktische afspraken dringen zich op?
- ▶ **14.30u: Vragen**
- ▶ **15.00u: Netwerkdirink**

Praktisch

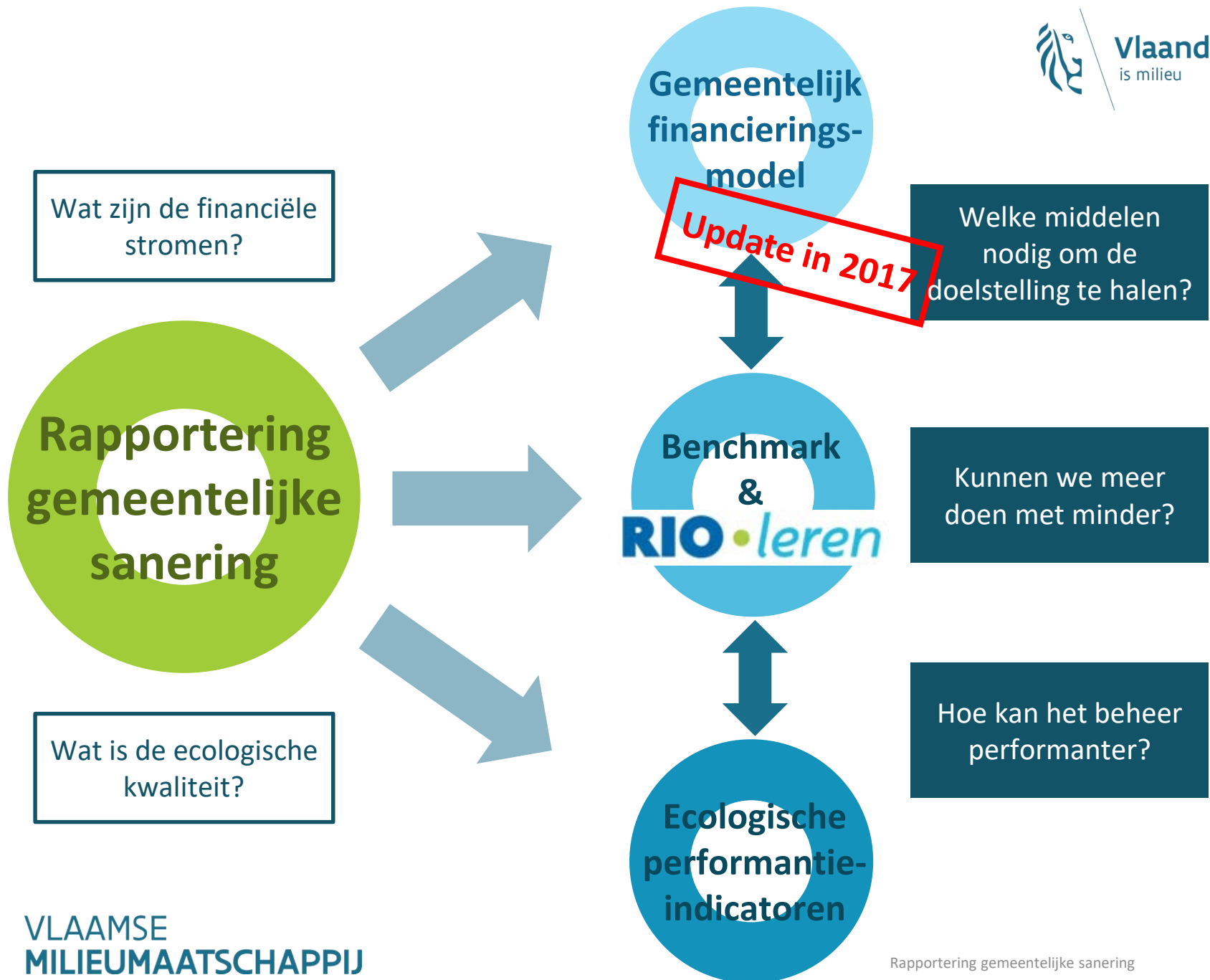
- ▶ **Vragen staat vrij?**
 - Na afloop van elke presentatie
 - Tijdens pauze-broodjeslunch-netwerkdrink
- ▶ **Presentaties nadien beschikbaar op :**
- ▶ **<https://www.vmm.be/evenementen/presentaties>**

Vlaanderen
is milieu

Rapportering gemeentelijke sanering

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

- ▶ **Transparantie**
 - Organisatie van de sector
 - Financiering
- ▶ **Tariefbeoordeling**
- ▶ **Financiële benchmarking**
- ▶ **Evaluatie van ecologische performantie-indicatoren**

- ▶ **Jaarlijkse bevraging**
 - Besluit Vlaamse Regering
 - Online rapporteringstool
 - Start: 15 april
 - Deadline: 15 juli
- ▶ **Lopend: afstemming met BBC**

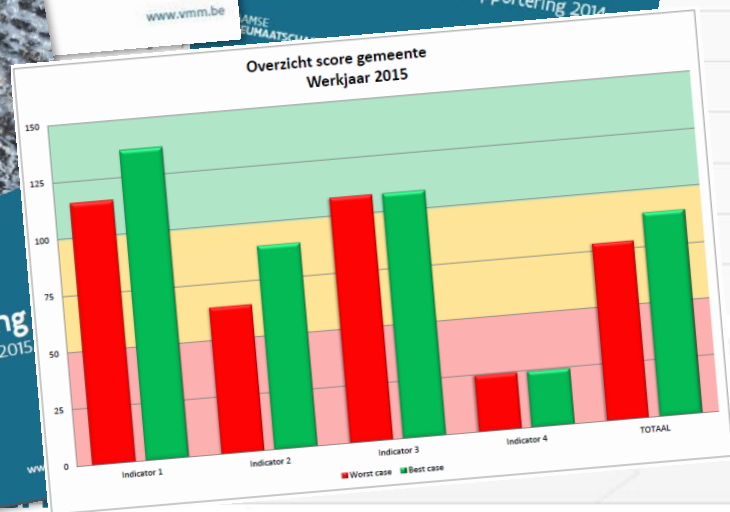

Terugkoppeling

Document

- Kosten voor riolering_####_2015.pdf
- Kosten voor riolering_2015.pdf
- GPL_####_2015.pdf
- overzicht_gsb_gsv_####_2015.pdf
- Globaal_rapport_GPL_2014.pdf
- kosten_voor_riolering_####_2014.pdf
- GPL_####_2014.pdf
- kosten_voor_riolering_2014.pdf

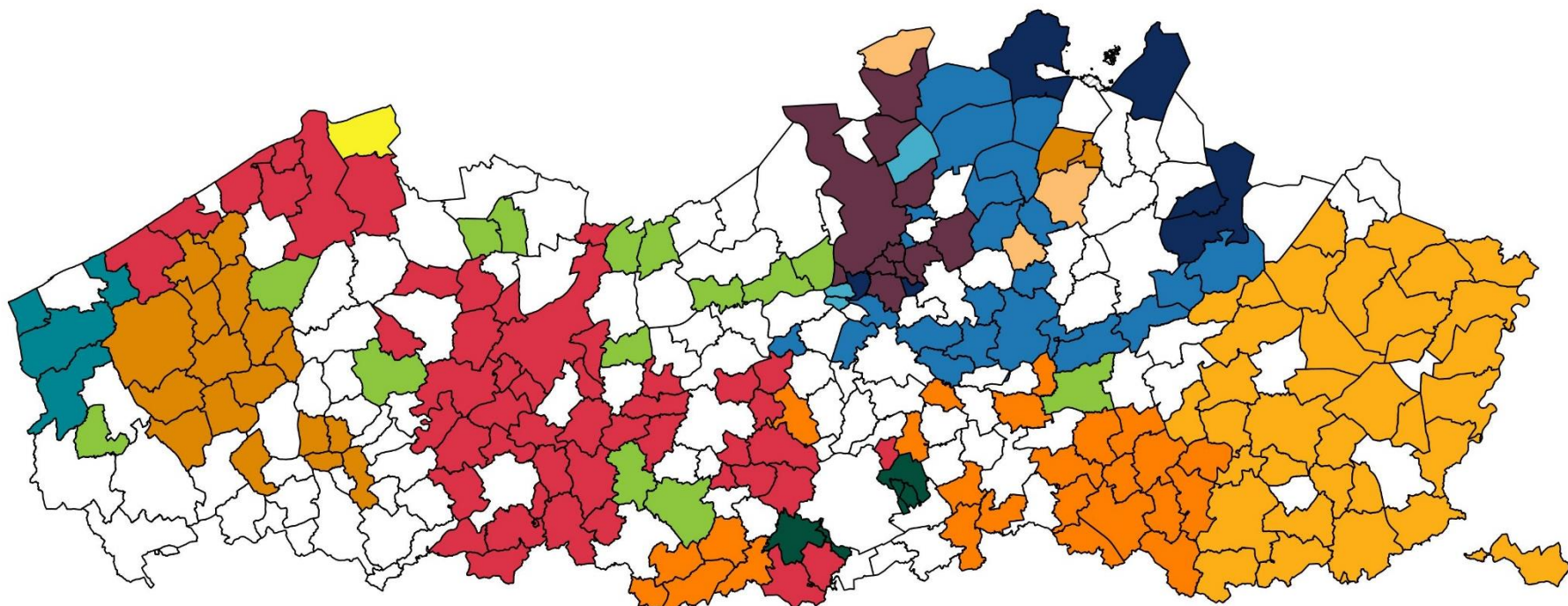
Vlaanderen
is milieu

Kosten voor riolering - Resultaten 2015

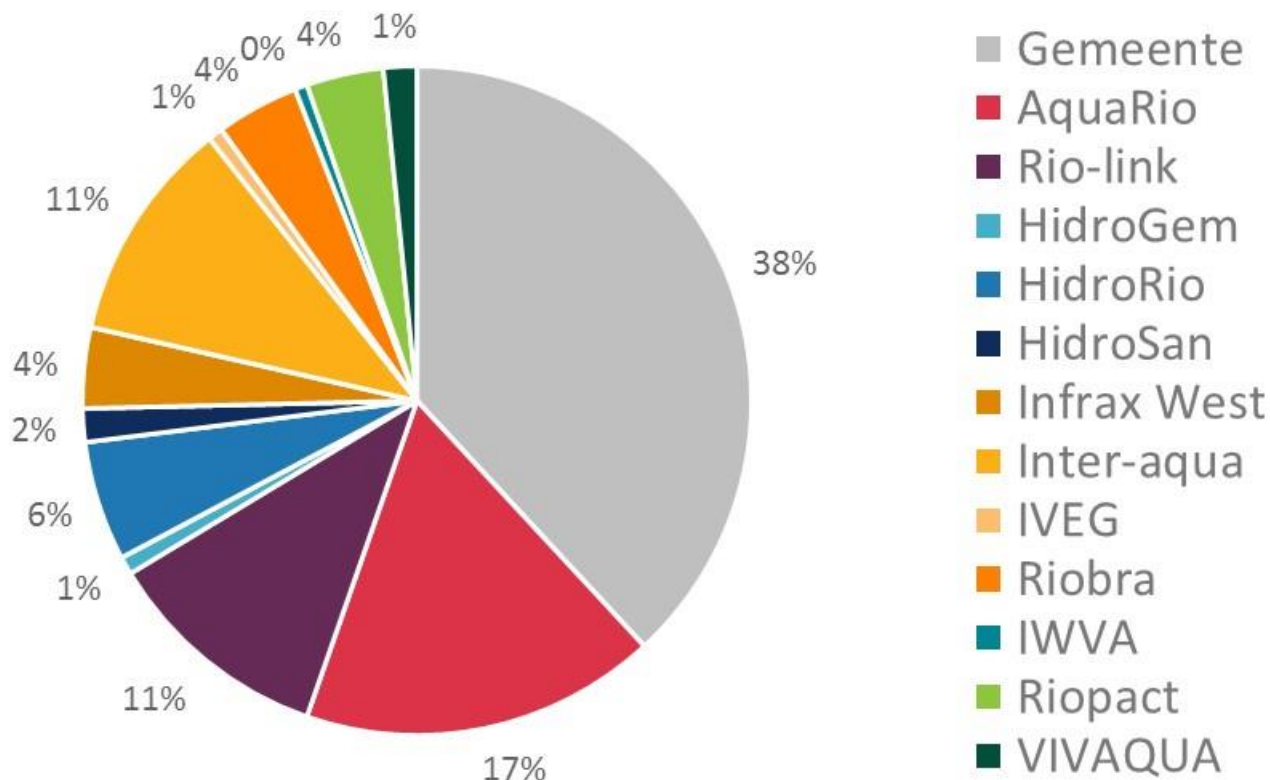
VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Rioolbeheerders in Vlaanderen

Marktaandeel van rioolbeheerders in Vlaanderen

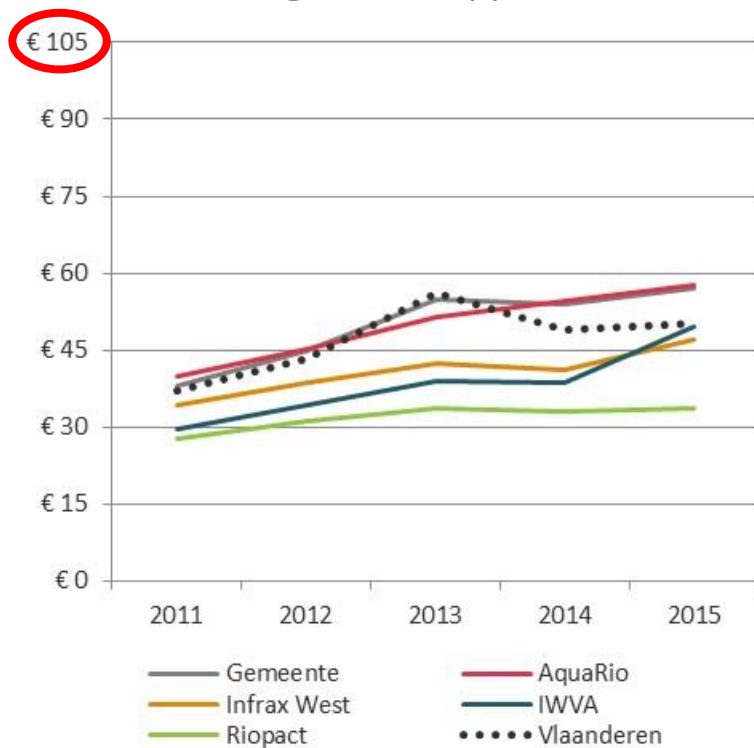
Kosten van gemeentelijke sanering

- ▶ **Totaal gerapporteerde kosten in 2015: 318 miljoen euro**
 - Gemiddelde kost
 - × 50 euro/inwoner
 - × 0,78 euro/m³
 - Sterke verschillen tussen rioolbeheerders
 - Gemiddelde toename van 7% per jaar tussen 2011 en 2015

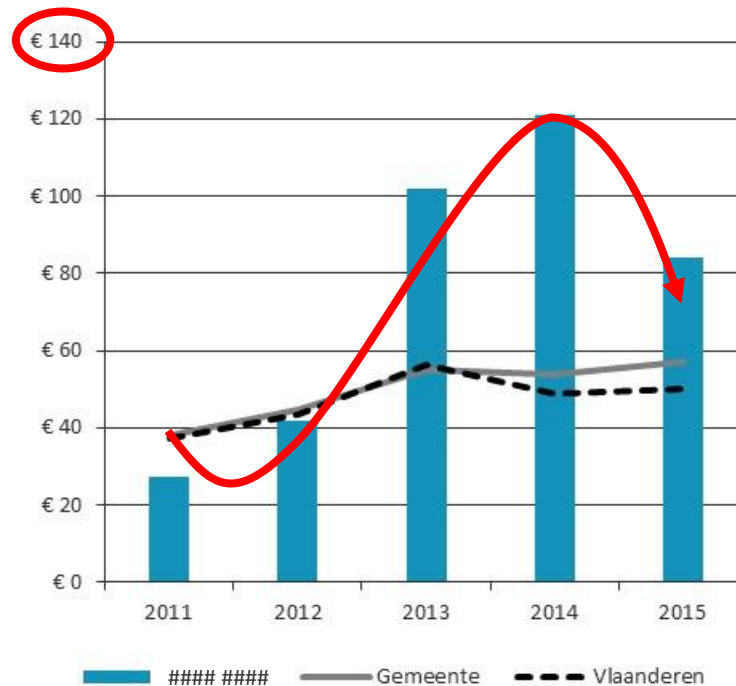
- ▶ **Interpretatie van gerapporteerde data**
 - Kosten (algemene boekhouding)
Geen uitgaven (budgettaire boekhouding)
 - Verschillende afschrijvings- en waarderingsregels

Kosten per inwoner

Algemeen rapport

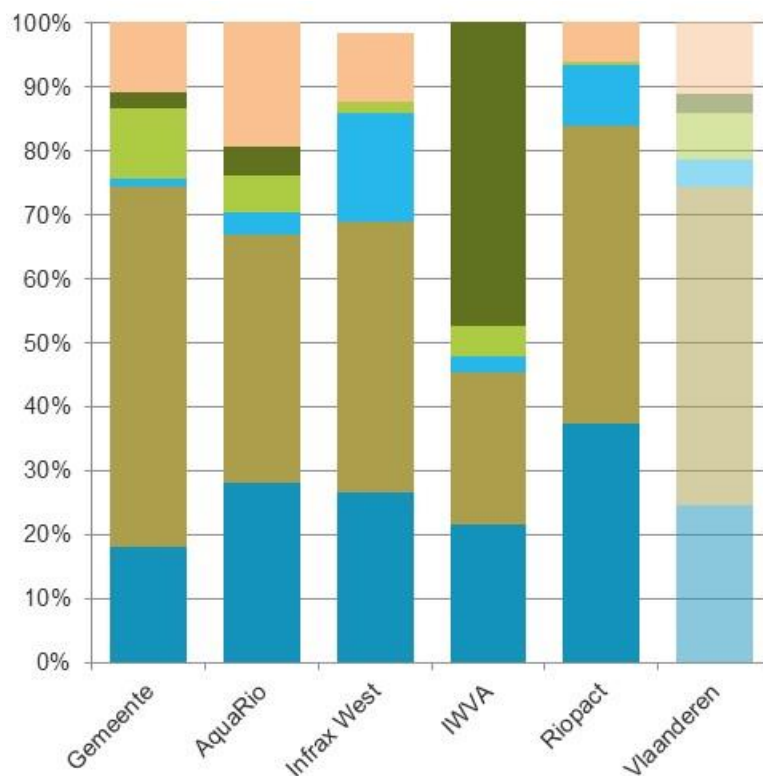

Individuele resultaatsfiche

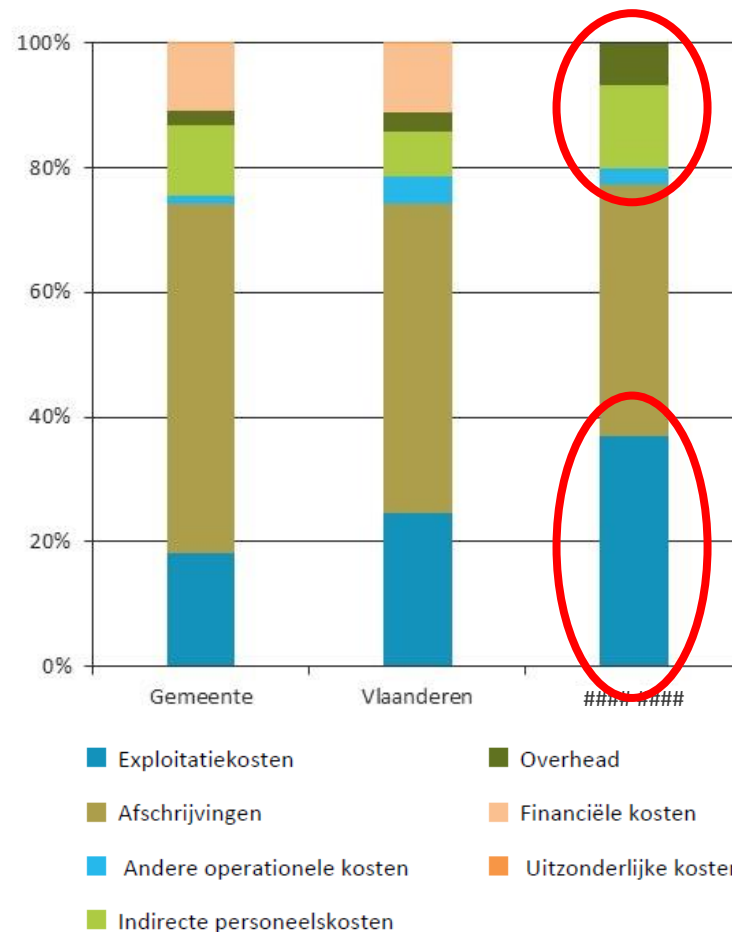

Kostenstructuur

Algemeen rapport

Individuele resultaatsfiche

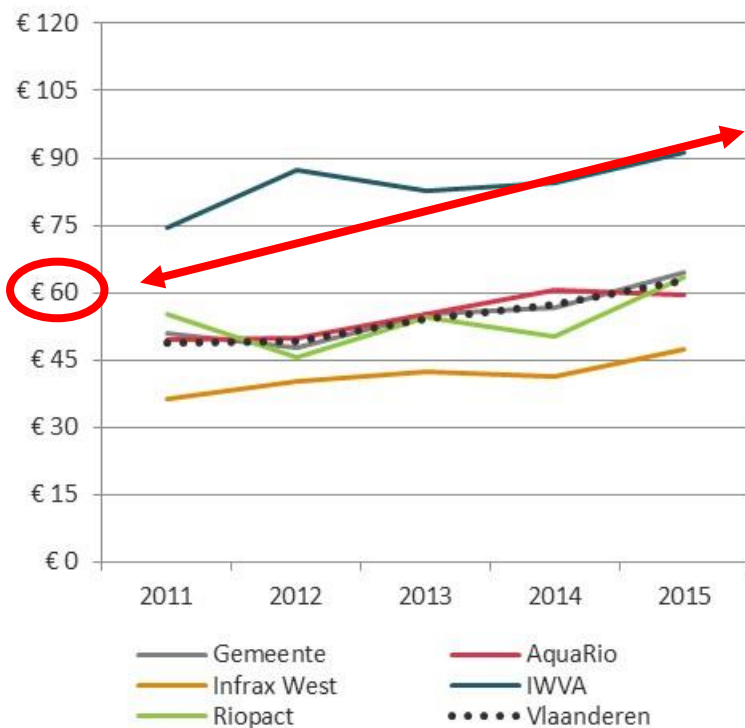
Opbrengsten van gemeentelijke sanering

- ▶ **Totaal gerapporteerde opbrengsten in 2015: 401 miljoen euro**
 - Gemiddelde opbrengst
 - × 63 euro/inwoner
 - × 0,98 euro/m³
 - 28% gestegen ten opzichte van 2011
 - Sterk verschillend naargelang waterverbruik, tarieven en tariefstructuur voor grootverbruikers

- ▶ **Interpretatie van gerapporteerde data**
 - Opbrengsten (algemene boekhouding)
 - Geen inkomsten (budgettaire boekhouding)

Opbrengsten per inwoner

Algemeen rapport

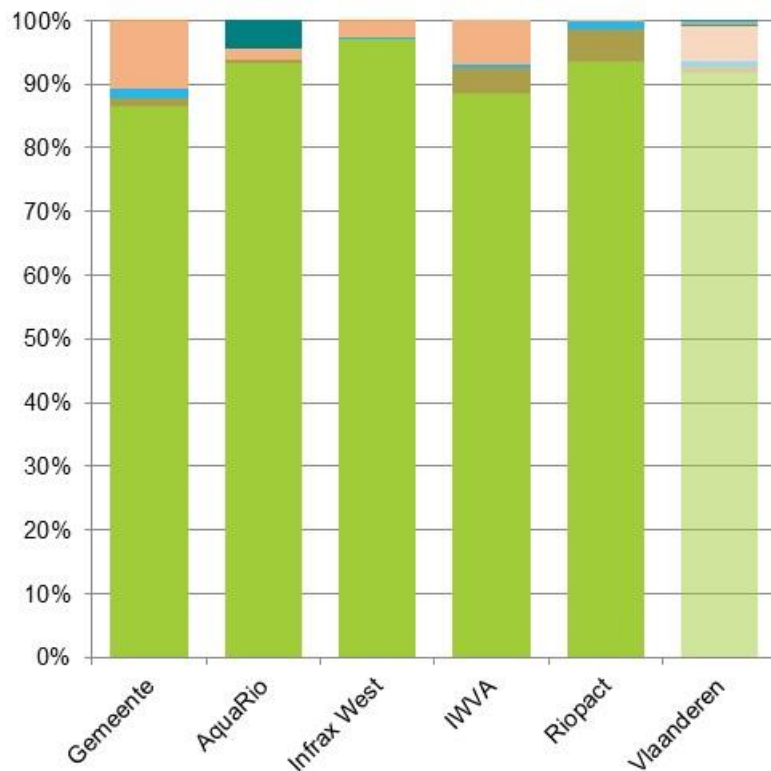

Individuele resultaatsfiche

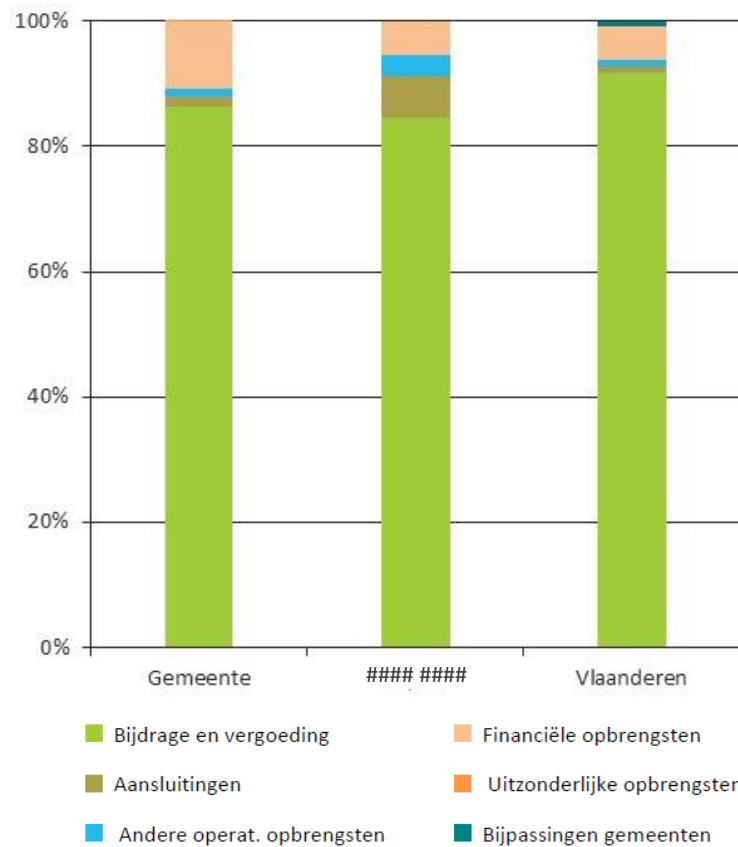

Opbrengstenstructuur

Algemeen rapport

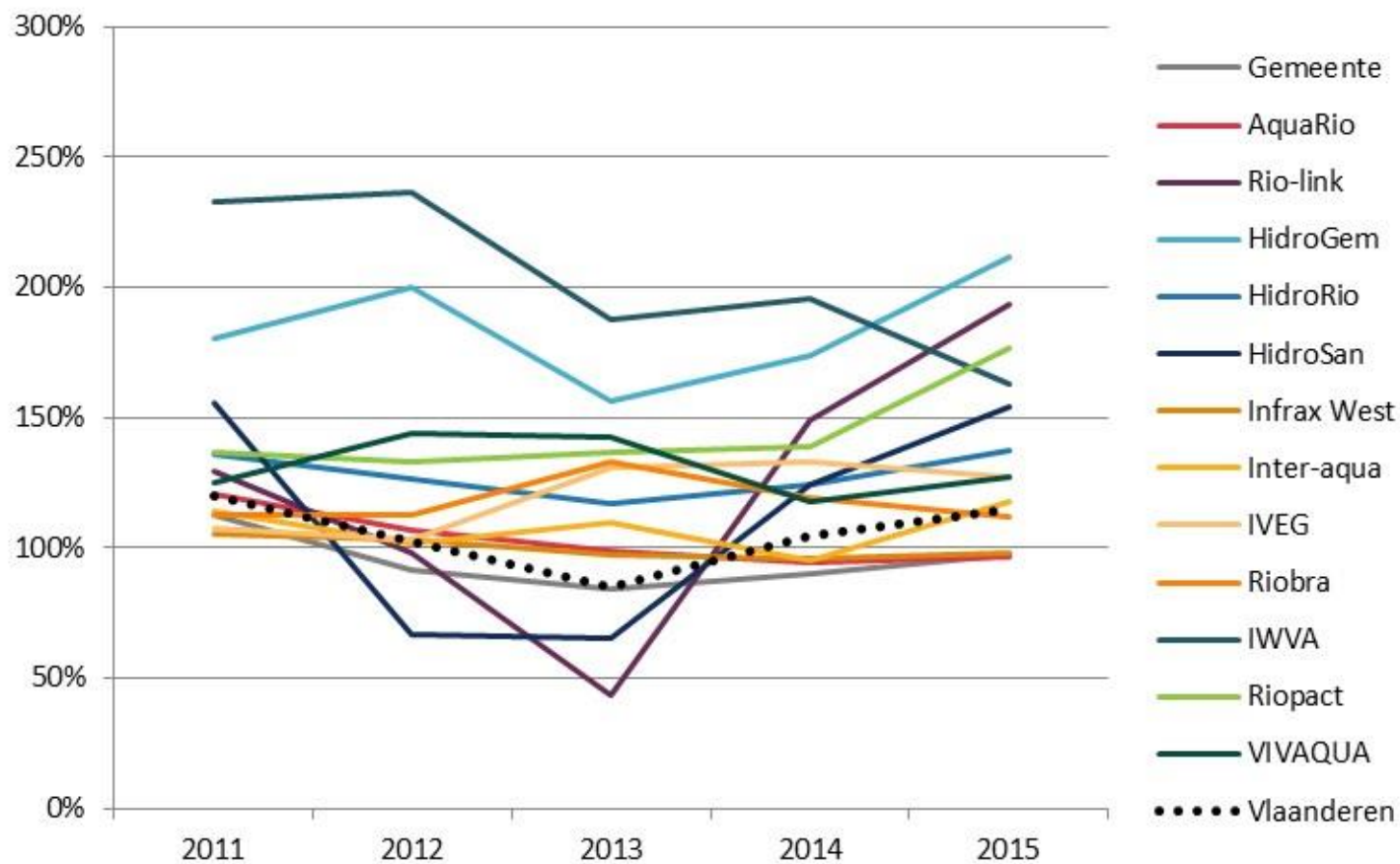
Individuele resultaatsfiche

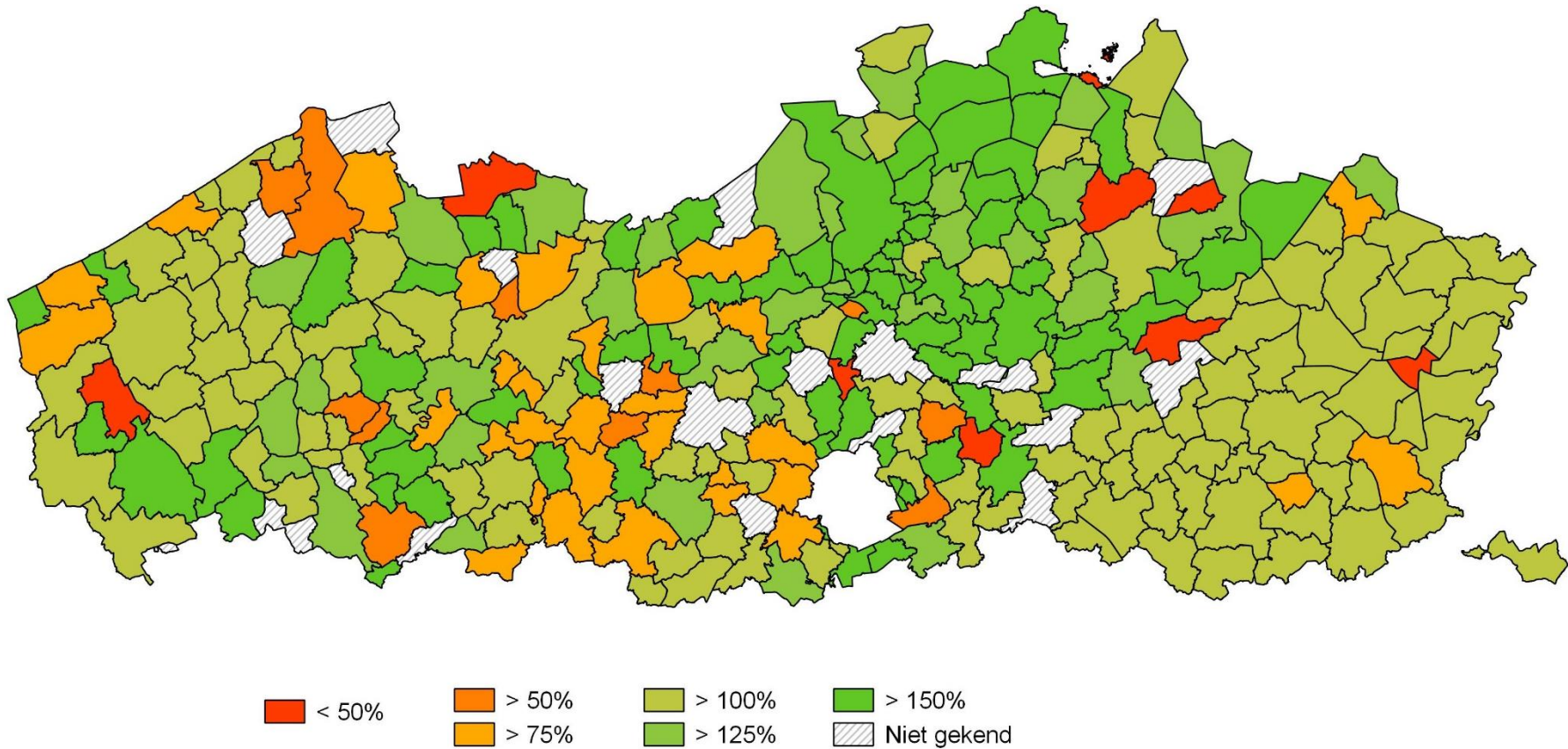
Financieel resultaat

- ▶ **Totaal boekhoudkundig overschot in 2015: 83 miljoen euro**
 - Kostendekkingsgraad in enge zin: 115%
 - Kostendekkingsgraad in ruime zin: 125%
- ▶ **Resultaatsverwerking**
 - Enkel intergemeentelijke rioolbeheerders
 - Toegevoegd aan reserves of overgedragen naar volgend boekjaar
 - Geen dividenden uitgekeerd
- ▶ **Geen zicht op cashflow → uitbreiding van rapportering**

Kostendeckking

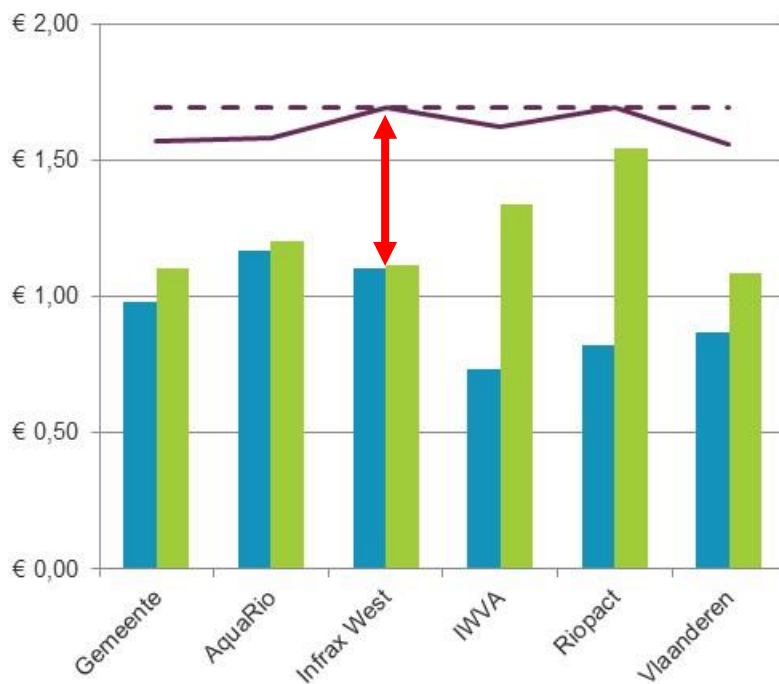

Kostendekking in Vlaanderen

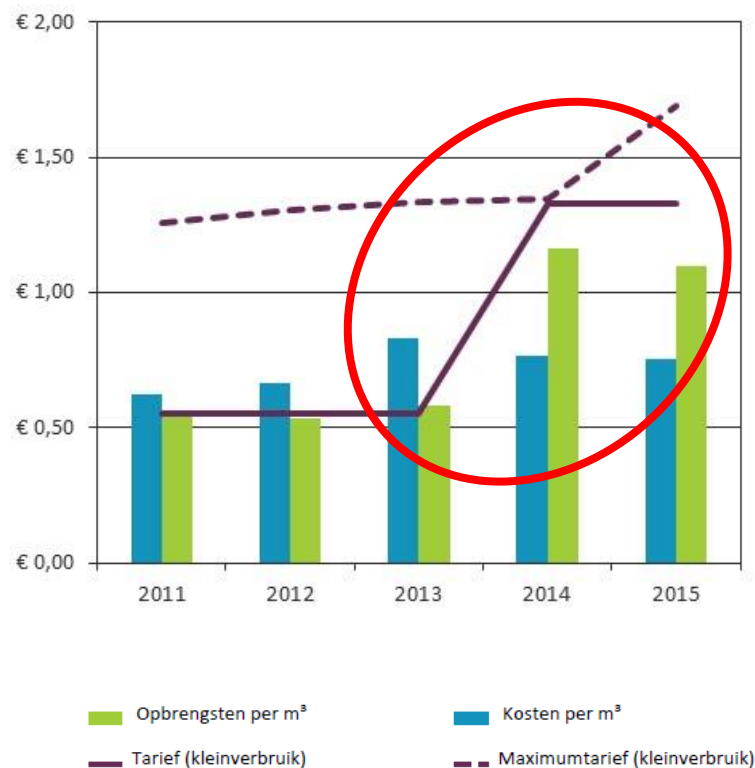

Tariefbeoordeling

Algemeen rapport

Individuele resultaatsfiche

Tariefbeoordeling

- ▶ **Tarief versus gemiddelde opbrengst (euro/m³)**
 - Sociale, ecologische en economische kortingen en vrijstellingen
 - Tarieven voor grootverbruikers
 - × Uniforme of individuele tarieven
 - × Proportionele of degressieve tarieven
 - Schommelingen in waterverbruik

Tariefbeoordeling

- ▶ **Tarief versus gemiddelde kost (euro/m³)**
 - Drinkwaterdecreet stelt evenwicht voorop
 - Interpretatie van gerapporteerde data:
Boekhoudkundige overschot ≠ kasoverschot
 - Afwijkingen omwille van liquiditeits- of solvabiliteitsredenen

- ▶ **Tarieven steeds op transparante en planmatige manier bepaald**
 - Waarvoor is gemeentelijke saneringsbijdrage en -vergoeding aangewend?
 - Welke investeringen worden gefinancierd?

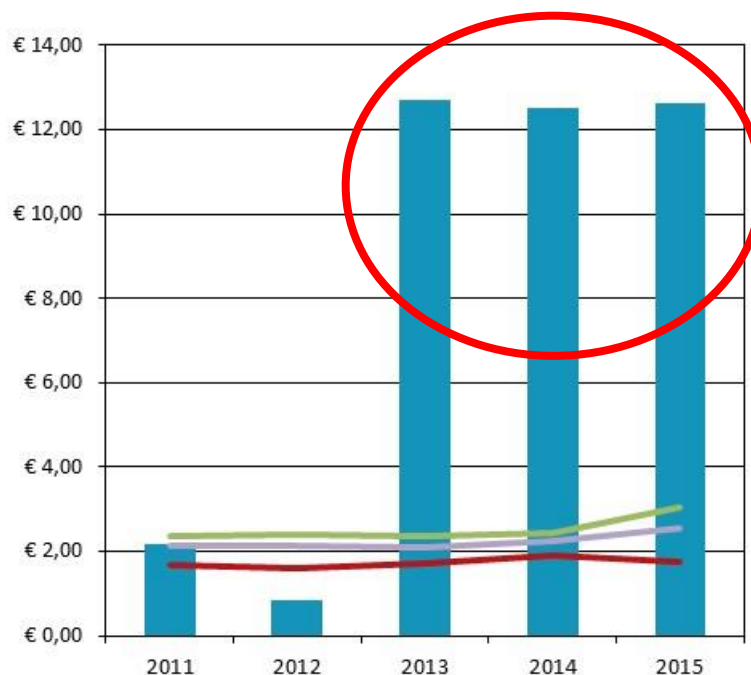
Benchmark

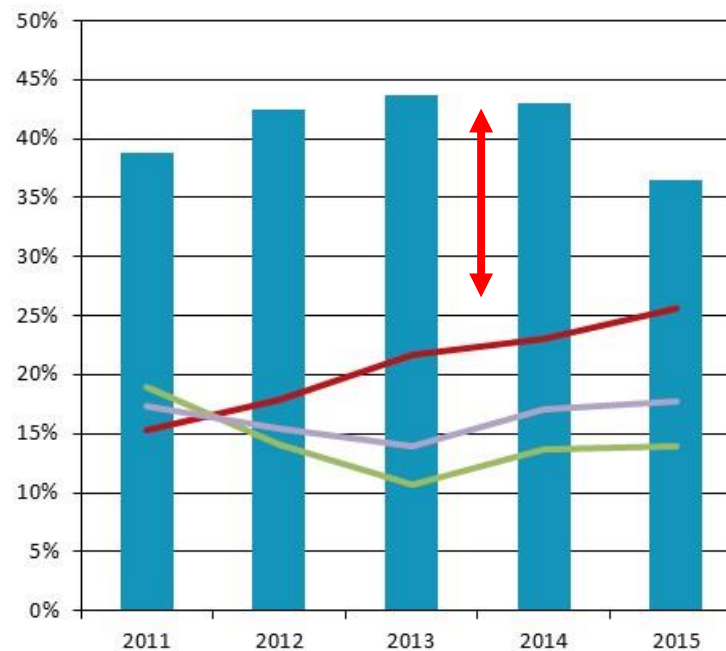
- ▶ **Vergelijking tussen verschillende (groepen van) rioolbeheerders**
- ▶ **3 onderverdelingen**
 - Exploitatie
 - Investerings
 - Overhead

Benchmarkanalyse

vb. Exploitatiekost per meter riool

vb. Ondersteuningskosten

- Gemeenten
- Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden
- Vlaanderen

Het leertraject: RIO-Leren

**Verbetering kostenefficiëntie
+ “goede praktijken”**

- ▶ Huidige werkgroep: Planning en budgetopmaak
- ▶ Infofiche: zomer 2017

Vlaanderen
is milieu

Ecologische performantie- indicatoren - Resultaten 2015

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Waarom ecologisch toezicht?

- **Waterzuiveringsinfrastructuur: immens patrimonium**
 - Indien beheer onvoldoende rendeert de investering niet maximaal
 - Waterkwaliteit verbetert waardoor de impact van ontoereikend beheer steeds groter wordt.
- **Vlaams Gewest wil beheer in kaart brengen en waar nodig responsabiliseren**
- **VMM vult haar **ecologische toezichtsfunctie** op het beheer van de saneringsinfrastructuur in, door het invoeren van zogenaamde “**gemeentelijke performantie-indicatoren**”**

Gemeentelijke Performantie-Indicatoren (GPI)

➤ **Gedefinieerde indicatoren:**

1. Correcte inzameling en transport van afvalwater met minimaal verlies
2. Niet aansluiten/Afkoppelen van niet verontreinigd water
3. Globaal beheer: Dienstverlening en Gegevensbeheer
4. Maximale zuivering op lokaal niveau

➤ **Basis voor deze indicatoren: jaarlijkse bevraging van gemeenten/rioolbeheerders via online rapporteringstoepassing**

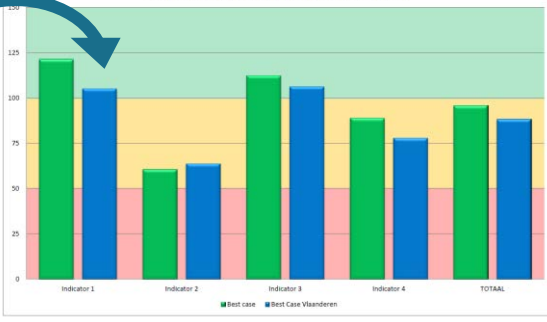
Individuele rapporten

Gemeentelijke performantie-indicatoren

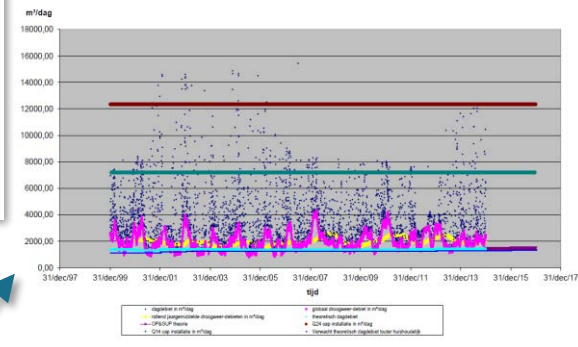
Hamont-Achel - Werkjaar 2014	Mixtuur	Positief (%)	Maximum	Onderblijvende indicator(en)	Punten (BC)
Indicator 1: Correcte inzameling van afvalwater		1	94	10	0,00%
1.1 Invoersnelheid		1	94	10	0,00%
1.2 Beschikbaar aantal huishoudelingen		1	9	10	0,00%
1.2.1 Wie heeft niet de huishouding?		1	5	5	
1.2.2 Bestaat er een formeel huishoudingsopvolgsysteem?		1	3	5	
1.2.3 Bestaat er een standaard procedure voor de aanwinst en uitvoering van een huishouding?		1	5	5	
1.2.4 Wieke inspectiegelegenheden worden standaard voorzien bij een huishouding?		1	5	5	
1.3 Zwinningstijd		1	94	10	0,00%
1.4 Demonerende pomptacties		1	6,5	10	0,00%
1.5 Beschikbaar aantal werking pomptacties		1	6,5	10	0,00%
1.5.1 Is het pomptact van de gemiddelde pompen gekent?		1	2	5	
1.5.1.2 Zijn de aan- en afsluipen gekent?		1	5	5	
1.5.1.3 Zijn de karabinstekken van de persleiding gekent?		1	5	5	
1.5.1.4 Is er een lijst beschikbaar van alle pomptacties met hun logget?		2	3	5	50,00%
1.6.3 Nieuwe operationele werking pomptacties		2	3	5	50,00%
1.6.3.1 Is de hydraulische werking van de pompen gekent?		2	3	5	
1.6.3.3 Voorbeeld de minimale cyclustijd aan de Code van goede praktijk?		2	0	5	1
1.7 Operatieve werking pomptacties		1	6,4	10	0,00%
1.8.1 Beschikbare operationele problemen m.b.t. werking pomptacties		2	10	10	0,00%
1.8.1.1 Is er een operationeel SCADA-systeem beschikbaar?		1	0	5	
1.8.1.2 Is er een alarming voor: hoogwater, pompfout, stroompanne, ... ?		1	5	5	
1.8.1.3 Is er een uitschrijven onderhoudsplan voorziet?		1	5	5	
1.8.1.4 Is er een logboek aanwezig?		1	5	5	
1.8.1.5 Zijn de nodige leuningspunten (elektrische installatie, heftriching, ...) beschikbaar?		1	5	5	

Individuele resultaatfiche

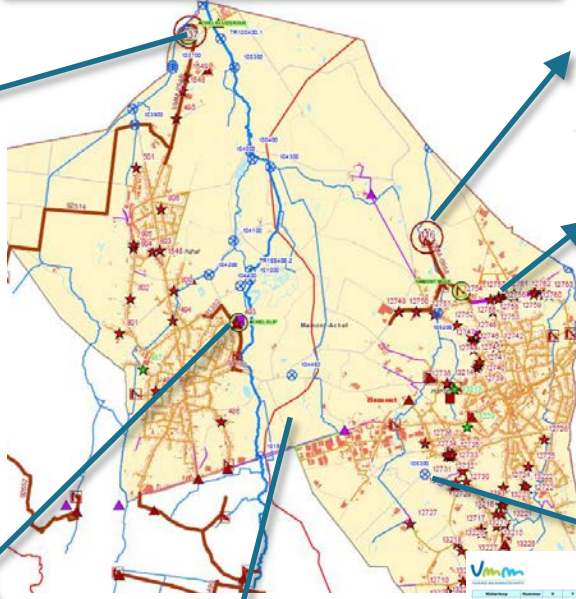
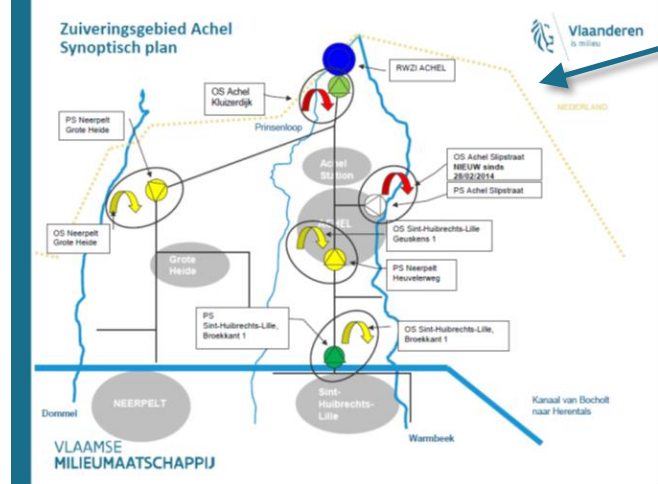
Resultaat van de gemeente Hamont-Achel versus het Vlaams gemiddelde voor het werkjaar 2014 in de best case situatie

Debietsanalyse RWZI

Bovengemeentelijke indicatoren

Knelpuntenlijst

Knelpunt nummer	Knelpunt type	Knelpunt omschrijving	Gemeente	Knelpunt opgelost?
12745	Aansluiting van grachten	Aansluiting gracht op riolering Teudenstraat na nr. 53	HAMONT-ACHEL	Niet opgelost
12746	Aansluiting van grachten	Aansluiting gracht op riolering Teudenstraat voor nr. 73	HAMONT-ACHEL	Niet opgelost
12747	Aansluiting van grachten	Aansluiting van 2 grachten op riolering Teudenstraat tussen nr. 72 en 74	HAMONT-ACHEL	Niet opgelost
12748	Aansluiting van grachten	Aansluiting gracht op riolering Teudenstraat tussen nr. 78 en 85	HAMONT-ACHEL	Niet opgelost
12749	Aansluiting van grachten	Dijk hooft Nobeelstraat	HAMONT-ACHEL	Niet opgelost
12750	Aansluiting van grachten	Thy zijstraat Dijk aansluiting van gracht op riolering	HAMONT-ACHEL	Niet opgelost
12751	Aansluiting van grachten	Op IP26 (nr13 hydro) 2 grachten aangesloten waarbij in natte periode permanent zuiver water aangesloten is op de riolering	HAMONT-ACHEL	Niet opgelost
12752	Aansluiting van grachten	Dijk voor nr.42	HAMONT-ACHEL	Niet opgelost
12753	Aansluiting van grachten	Heerstraat tussen knulpunt Milk en zijstraat Den Hoddet aansluiting van gracht op riolering	HAMONT-ACHEL	Niet opgelost
12754	Aansluiting van grachten	Milk hooft Heerstraat	HAMONT-ACHEL	Niet opgelost

Overstortgegevens

Meetpunt nummer	Naam meetstation	Start OS-even	Einde OS-even	Duur in min	Gemeente
449	ACHEL SLIP	12/05/2014 10:01:30	18/05/2014 11:59:30	110	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	13/05/2014 12:39:30	13/05/2014 14:33:30	114	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	26/05/2014 22:31:30	26/05/2014 22:54:30	23	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	27/05/2014 09:39:30	27/05/2014 10:36:30	57	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	27/05/2014 12:07:30	27/05/2014 15:13:30	186	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	04/06/2014 18:59:30	04/06/2014 19:27:30	26	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	10/06/2014 04:37:30	10/06/2014 06:20:30	103	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	29/06/2014 13:04:30	29/06/2014 14:14:30	70	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	06/07/2014 18:29:30	06/07/2014 19:56:30	87	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	08/07/2014 08:29:30	08/07/2014 14:12:30	343	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	08/07/2014 15:21:30	08/07/2014 16:46:30	87	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	08/07/2014 17:41:30	08/07/2014 19:14:30	96	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	08/07/2014 19:39:30	08/07/2014 19:50:30	11	HAMONT-ACHEL
449	ACHEL SLIP	09/07/2014 07:54:30	09/07/2014 08:39:30	43	HAMONT-ACHEL
448	ACHEL SLIP	09/07/2014 08:24:30	09/07/2014 16:45:30	471	HAMONT-ACHEL

Indien relevant ook leeminspoelingen op RWZI

Waterkwaliteitsgegevens

Gemeentelijke Performantie Indicatoren - Waterkwaliteitsgegevens

Globaal rapport GPI

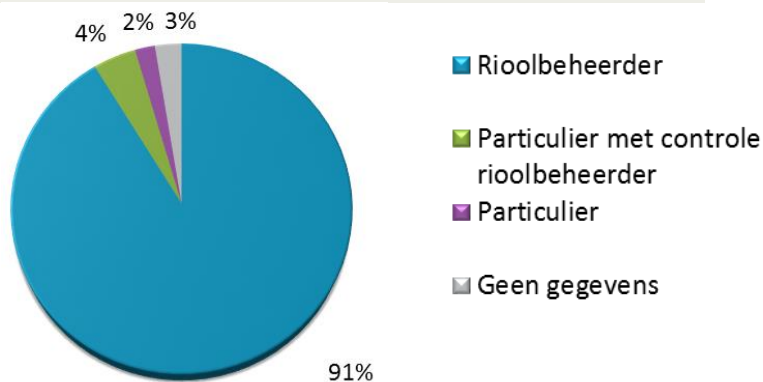
- **Op vraagniveau: weergave van verdeling van antwoorden**
- **Stelt gemeenten en rioolbeheerders in staat om nog beter hun eigen bedrijfsvoering te vergelijken met die van andere gemeenten en zo nodig bij te sturen**
- **Enkele voorbeelden van de resultaten in de volgende slides**
- **Globaal rapport 2015 zal begin juli overgemaakt worden.**

Indicator 1:

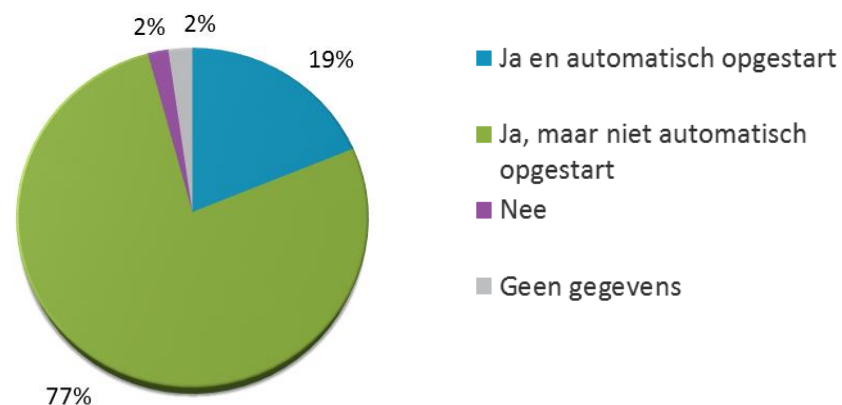
Correcte inzameling van afvalwater

➤ 1.2 Gemeentelijk beleid huisaansluitingen

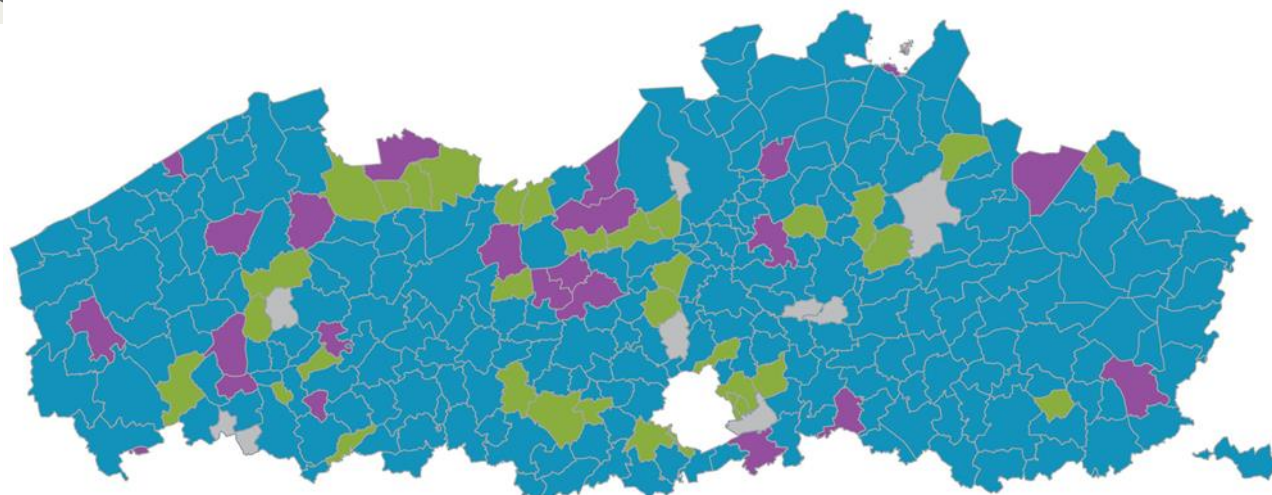
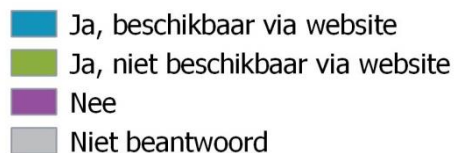
Wie realiseert de huisaansluitingen?

Bestaat er een standaardprocedure voor de aanvraag en uitvoering van een huisaansluiting?

Bestaat er een formeel huisaansluitingsreglement?

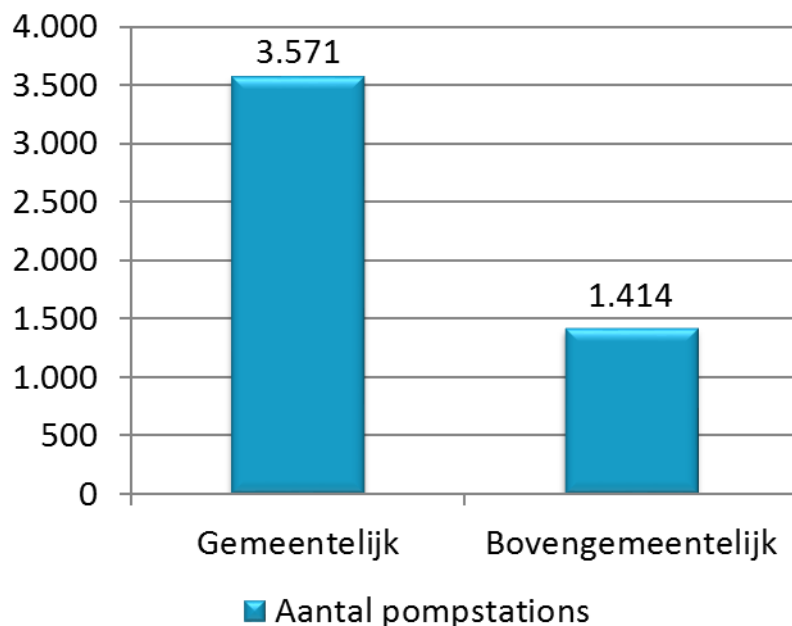

Indicator 1:

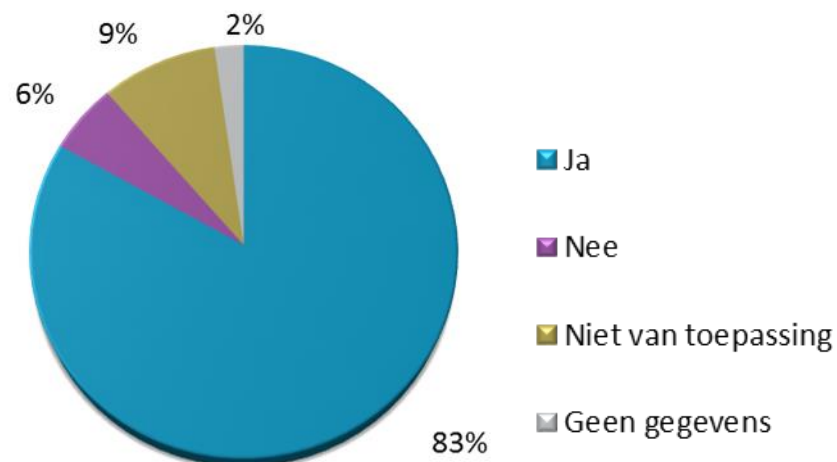
Correcte inzameling van afvalwater

➤ 1.5 Operationele werking pompstations

Totaal aantal gemeentelijke pompstations?

Is er een uitgeschreven onderhoudsplan voorzien?

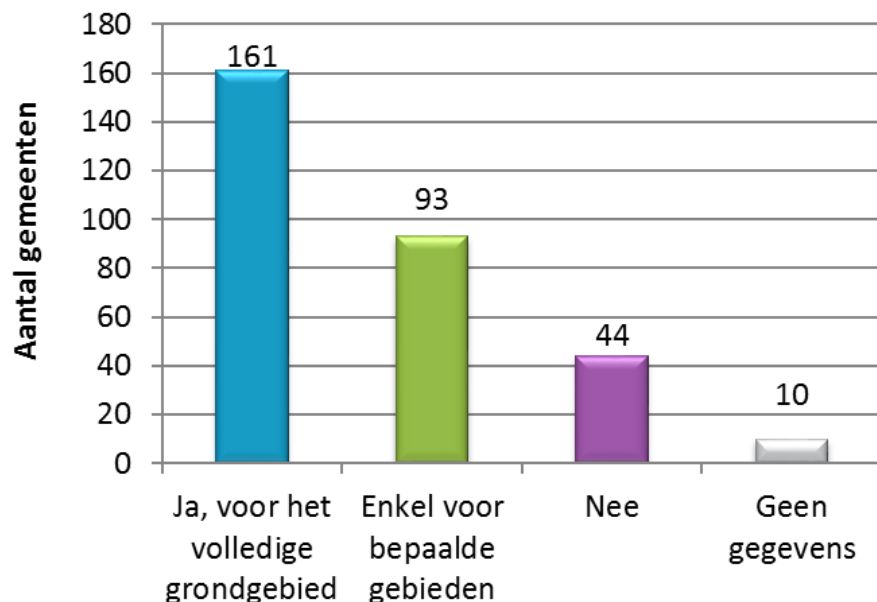

Indicator 1:

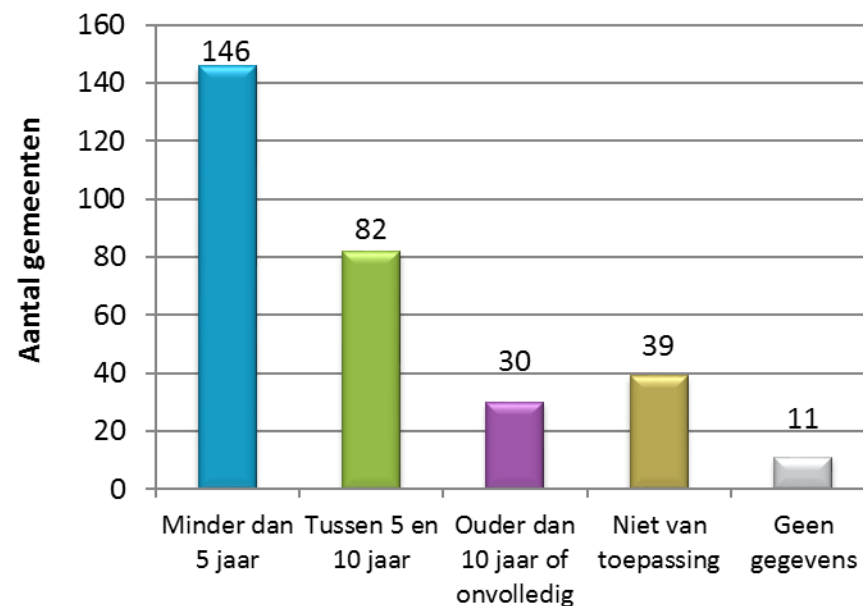
Correcte inzameling van afvalwater

➤ 1.6 Dimensionering leidingen

Werd een hydrodynamische modellering van het rioleringsstelsel uitgevoerd?

Hoe oud is de hydrodynamische modellering van het rioleringsstelsel?

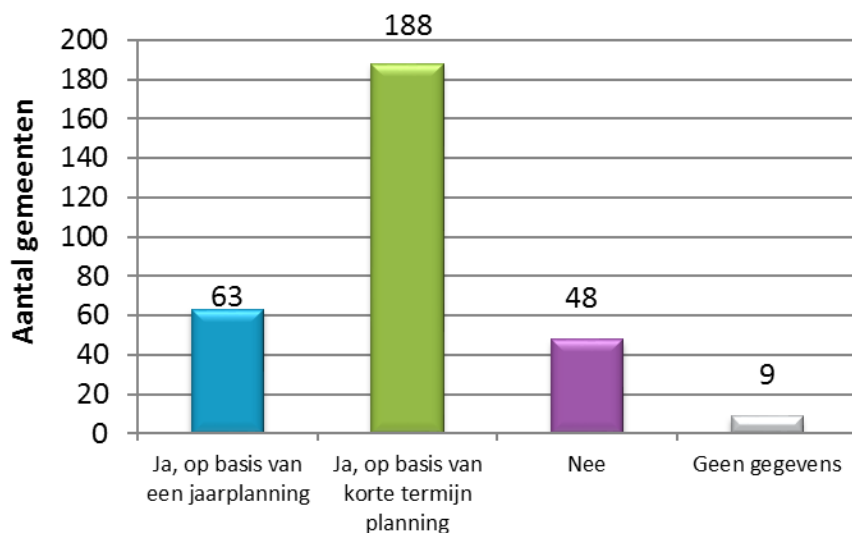

Indicator 1:

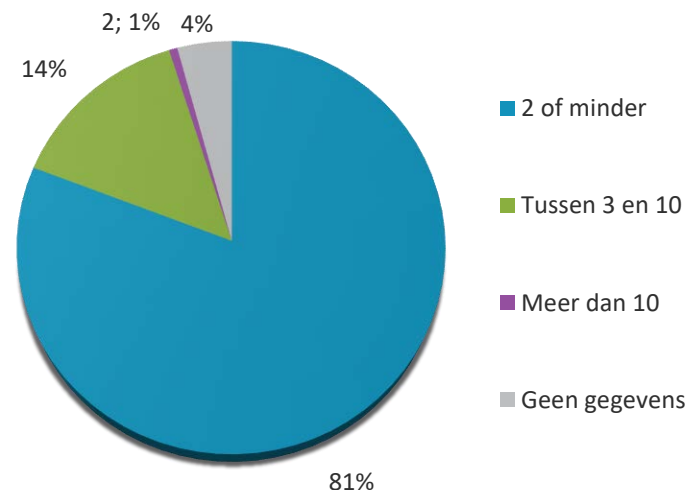
Correcte inzameling van afvalwater

➤ 1.7 Operationeel onderhoud leidingen

Wordt er voorzien in preventieve ruiming van riolen?

Wat is het jaarlijkse aantal verstoppingen van riolen per 100 km riool?

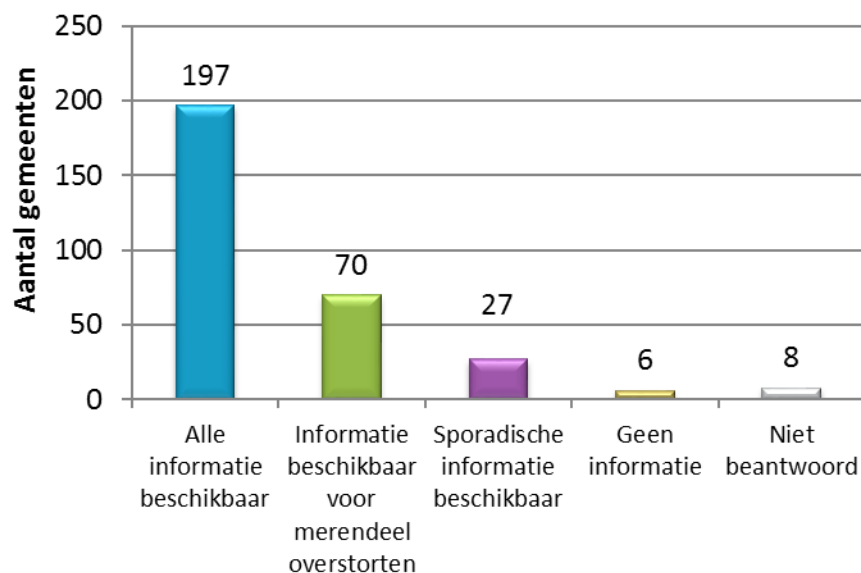

Indicator 1:

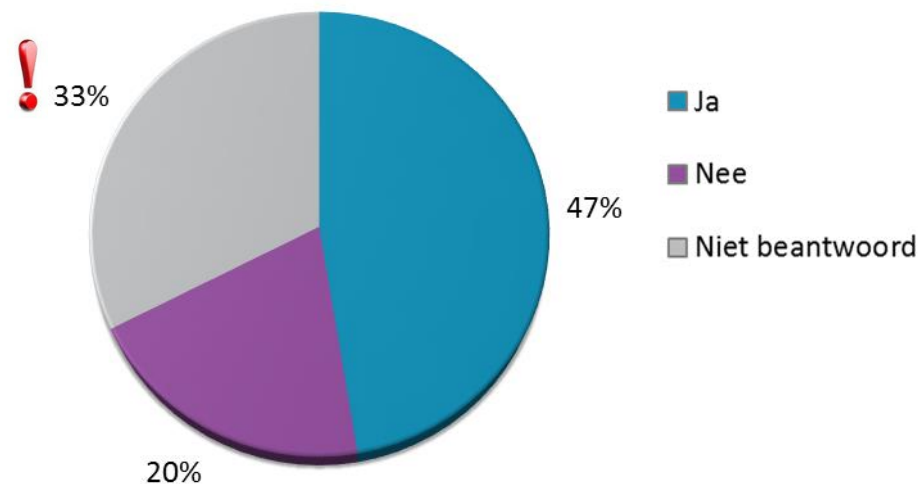
Correcte inzameling van afvalwater

➤ 1.8 Beschikbare kennis overstorten

Kent de gemeente de karakteristieken (type, drempelpeil, breedte) van de overstorten?

Zijn de gegevens van de overstorten digitaal beschikbaar (coördinaten, karakteristieken, ...)?

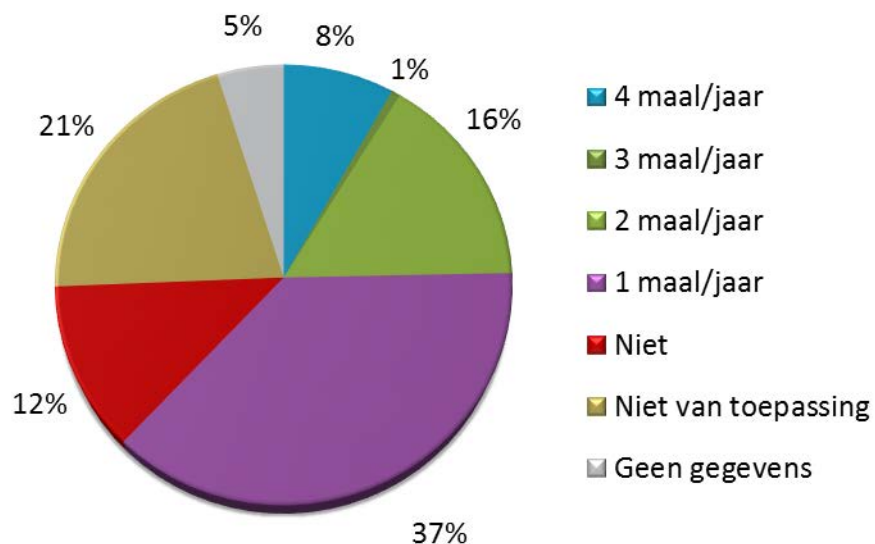

Indicator 1:

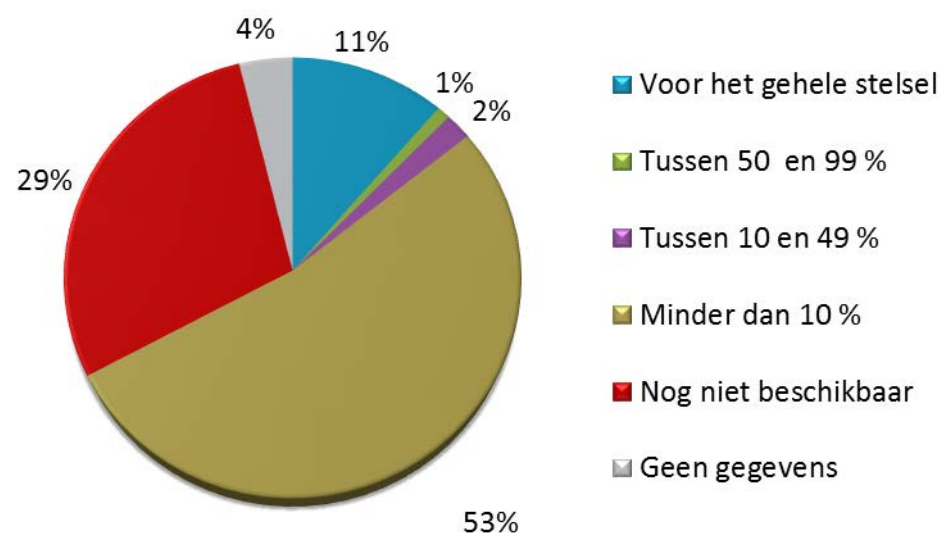
Correcte inzameling van afvalwater

➤ 1.9 Gestructureerd onderhoud/toezicht

Met welke frequentie worden de wervelventielen gecontroleerd?

Bestaat er een inspectieplan voor de riolering?

Indicator 2:

Afkoppeling van niet-verontreinigd water

➤ 2.1 Afkoppelingsbeleid, inclusief buffering en vertraagde afvoer

Worden nieuwe gemeentelijke rioleringen aangelegd als gescheiden stelsel?

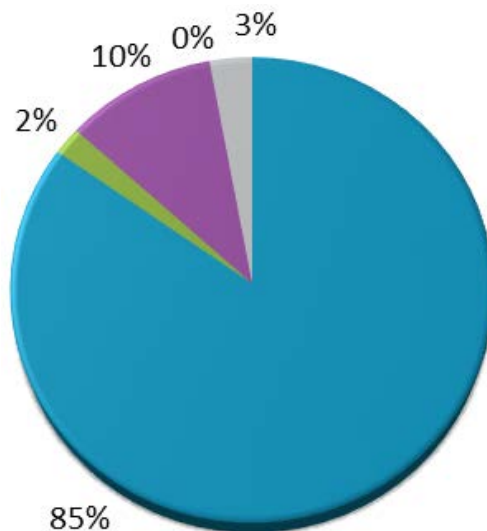
■ Ja, altijd

■ Ja, altijd behalve in uitzonderingszones optimale afkoppeling afgebakend in de GUP's

■ Ja, meestal

■ Soms

■ Geen gegevens

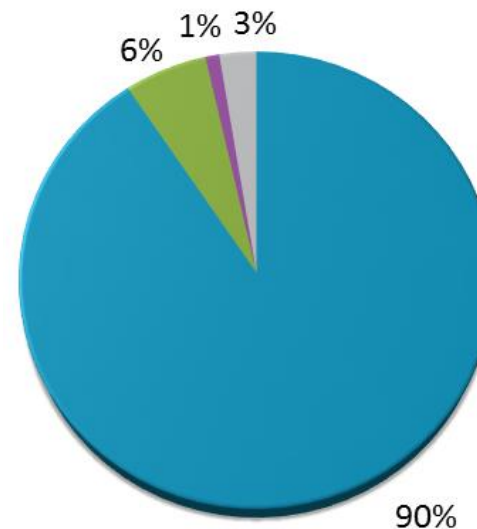
Voorziet de gemeente in technische ondersteuning voor afkoppelingsprojecten?

■ Ja, door de aanwezigheid van een afkoppelingsdeskundige

■ Ja, door gemeentelijke ambtenaren

■ Nee

■ Geen gegevens

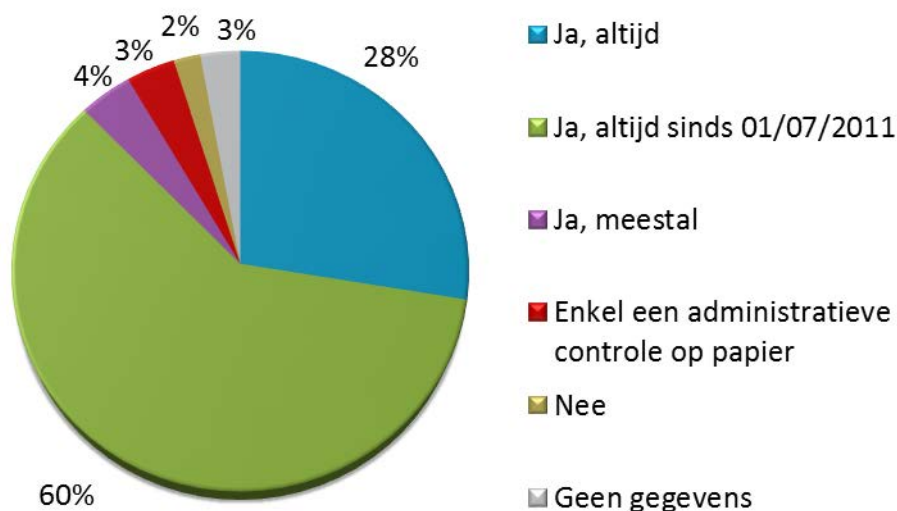

Indicator 2:

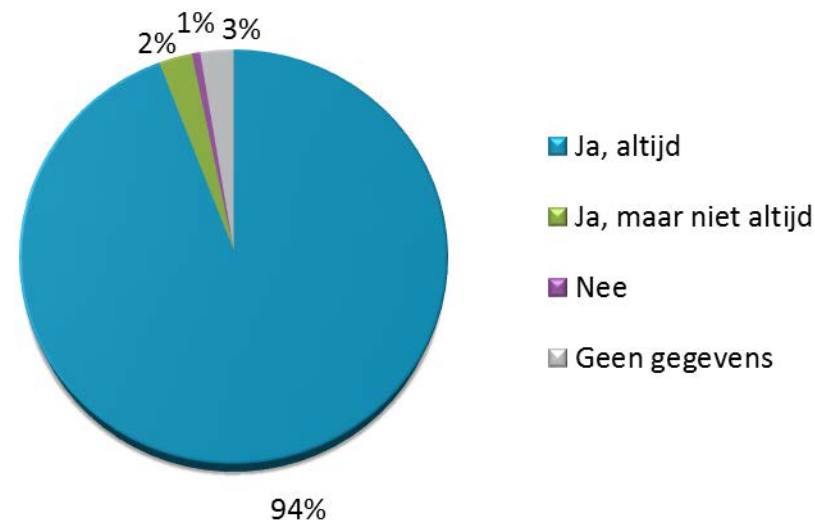
Afkoppeling van niet-verontreinigd water

➤ 2.2 Aansluiting gescheiden riolen

Wordt een controle van de (gescheiden) aansluiting op privé-domein voorzien?

Wordt er bij de aanleg van een gescheiden riolering verplicht aan alle bewoners om de bestaande gemengde aansluiting te ontdebelen?

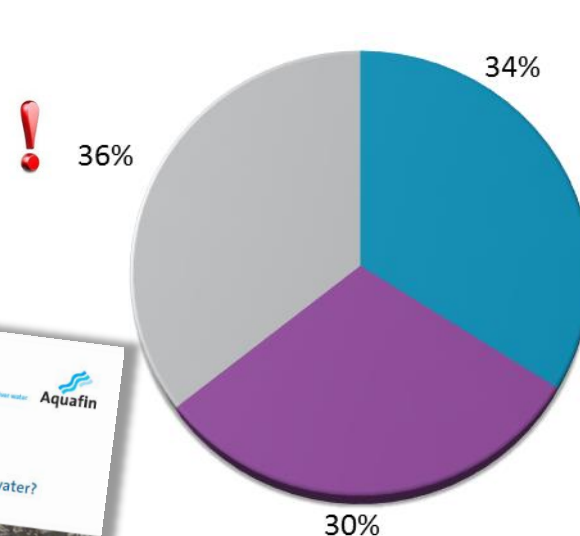
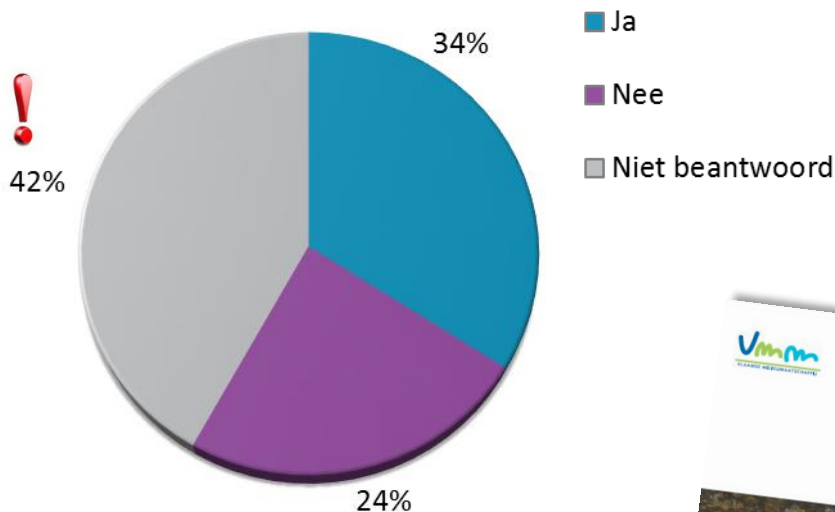
Indicator 2:

Afkoppeling van niet-verontreinigd water

➤ 2.4 Bemalingswater

Wordt in de afgeleverde bouwtoelatingen vermeld dat op bemalingswater Artikel 5.53.6.1. van toepassing is?

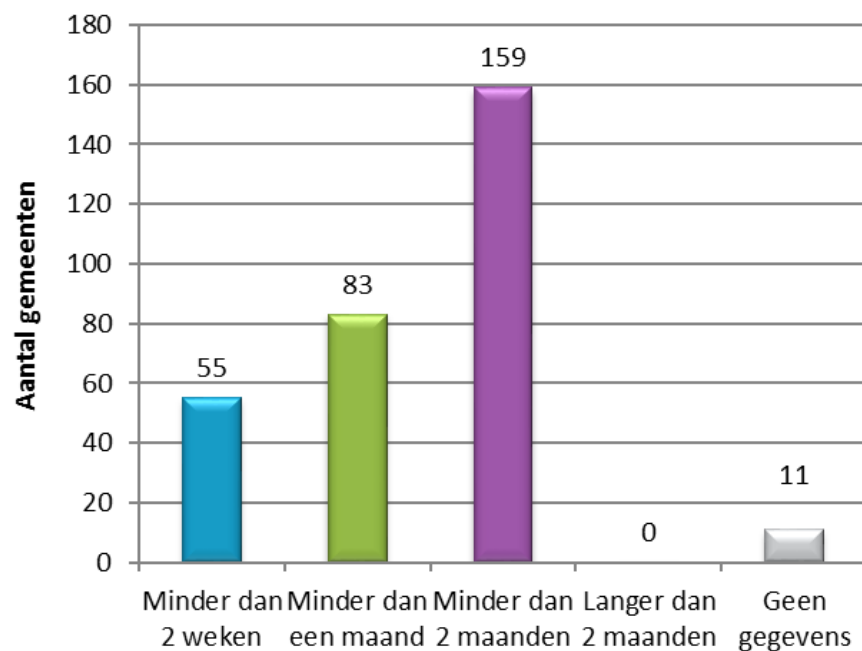
Wordt er in waterzieke gebieden en/of bij grote bouwwerken ter plaatse gecontroleerd of bemalingswater niet op de riolering is aangesloten?

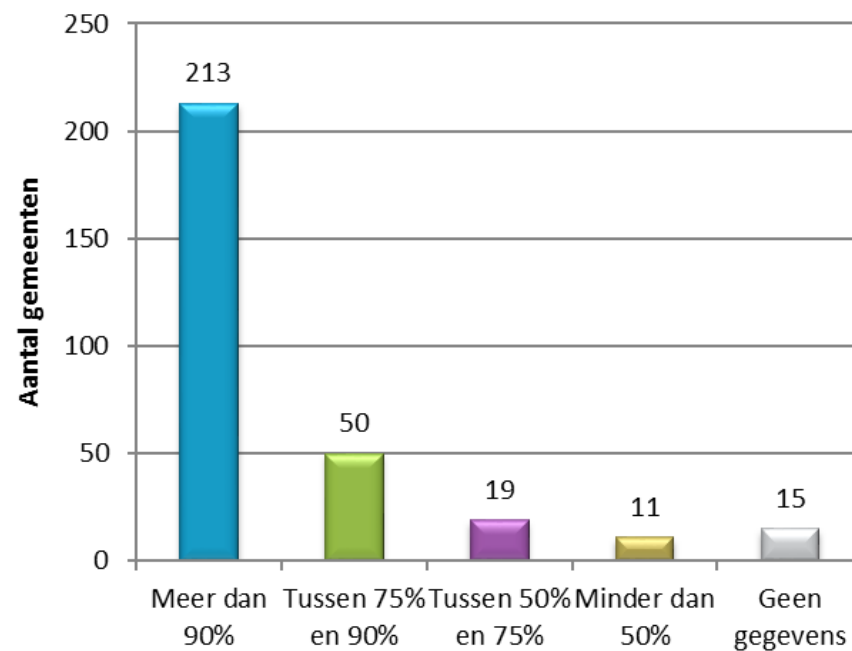
Indicator 3: Globaal beheer

➤ 3.1 Dienstverlening

Wat is de gemiddelde doorlooptijd van de procedure voor het aanvragen van een huisaansluiting?

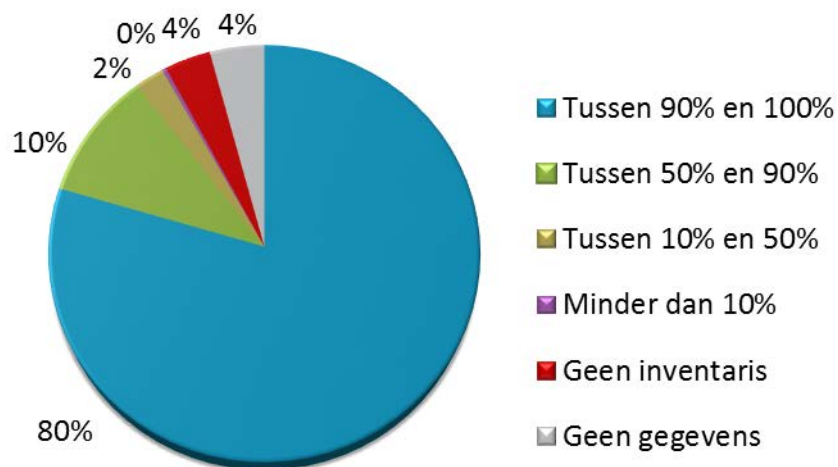
Hoeveel procent van de schriftelijke vragen en meldingen (brief/fax/e-mail) wordt binnen de week beantwoord?

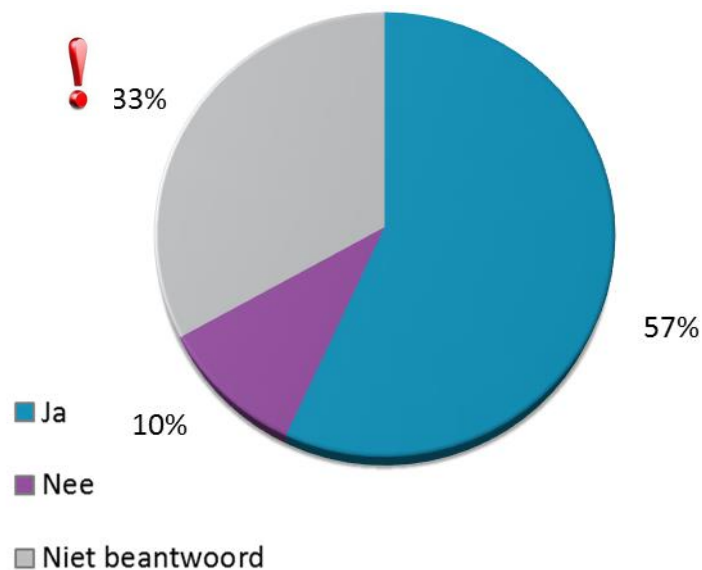
Indicator 3: Globaal beheer

➤ 3.2 Gegevensbeheer

In welke mate is de
afwateringsinfrastructuur geïnventariseerd?

Is er een inventaris van alle IBA's?

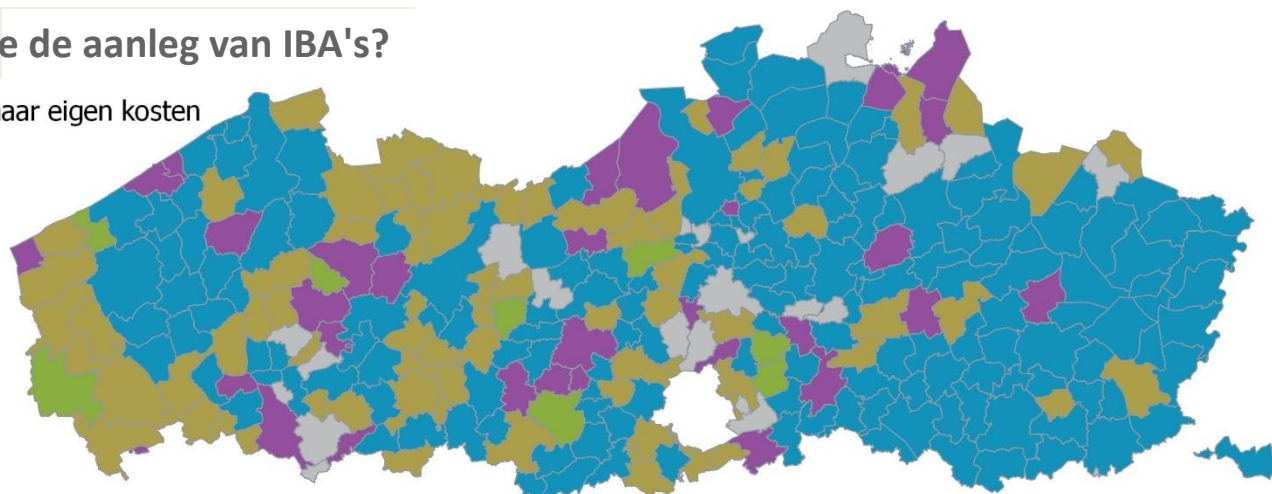
Indicator 4:

Zuivering op lokaal niveau

➤ 4.3 Uitbouw individuele zuiveringsinfrastructuur

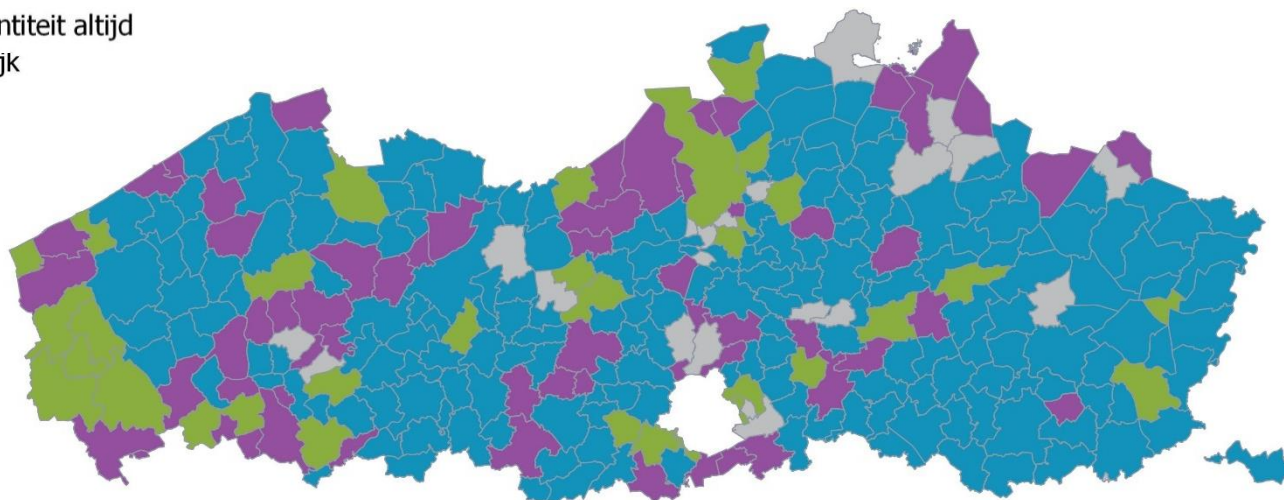
Subsidieert de gemeente de aanleg van IBA's?

- Gemeente installeert ze zelf op haar eigen kosten
- Volledig
- Gedeeltelijk
- Niet
- Geen gegevens

Wie beheert de IBA's?

- Gemeente of intergemeentelijke entiteit altijd
- Gemeente en particulier gedeeltelijk
- Particulier altijd
- Geen gegevens

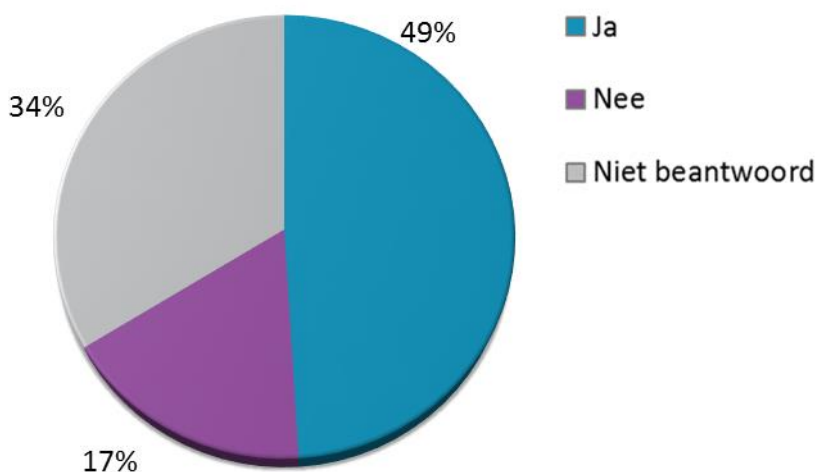

Indicator 4:

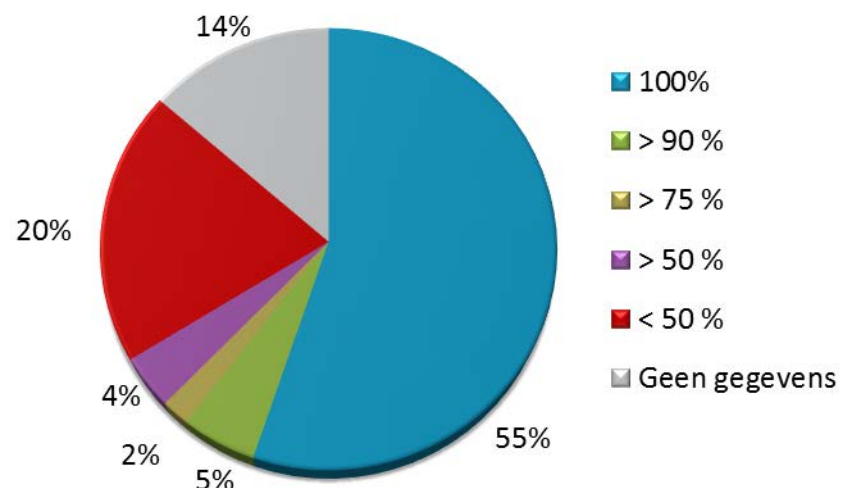
Zuivering op lokaal niveau

➤ 4.4 Controle individuele zuiveringsinfrastructuur

Bestaat een formele procedure voor de periodieke opvolging van de goede werking van IBA's in de gemeente?

Hoeveel installaties hebben een controleputje afwaarts van de eigenlijke IBA waar een objectieve staalname kan gebeuren?

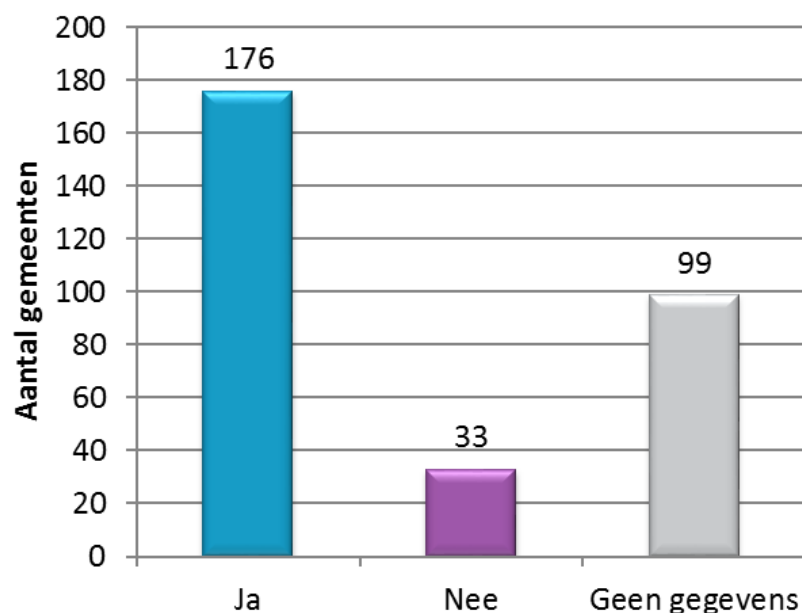

Indicator 4:

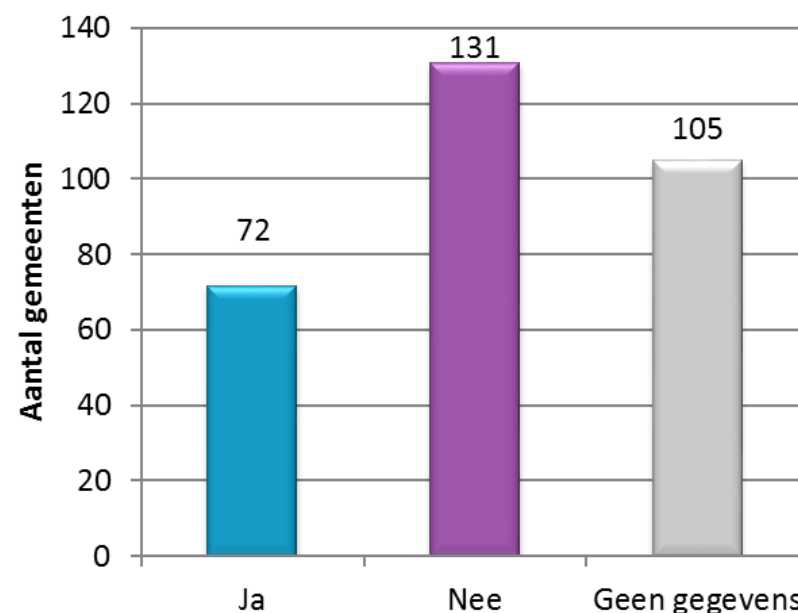
Zuivering op lokaal niveau

➤ 4.5 Toezicht op ingedeelde inrichtingen

Beschikt de gemeente over een ambtenaar met de nodige bekwaamheidsattesten voor toezicht en controle van ingedeelde inrichtingen, zoals beschreven in het handhavingsbesluit?

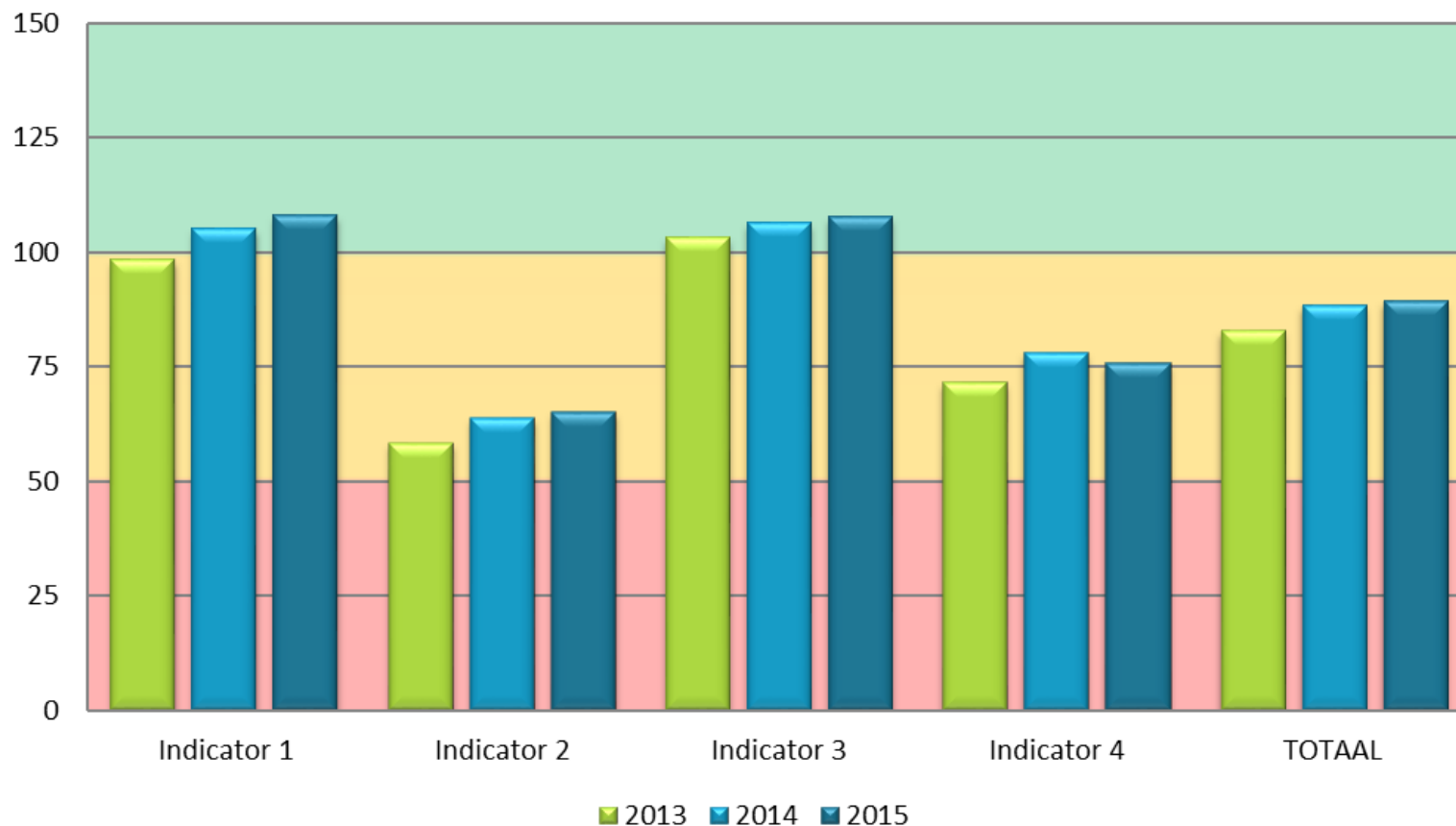

Bestaat een formele procedure voor de uitvoering van technische controle op de ingedeelde inrichtingen op het grondgebied van de gemeente, zoals beschreven in het handhavingsbesluit?

Gemiddelde voor Vlaanderen

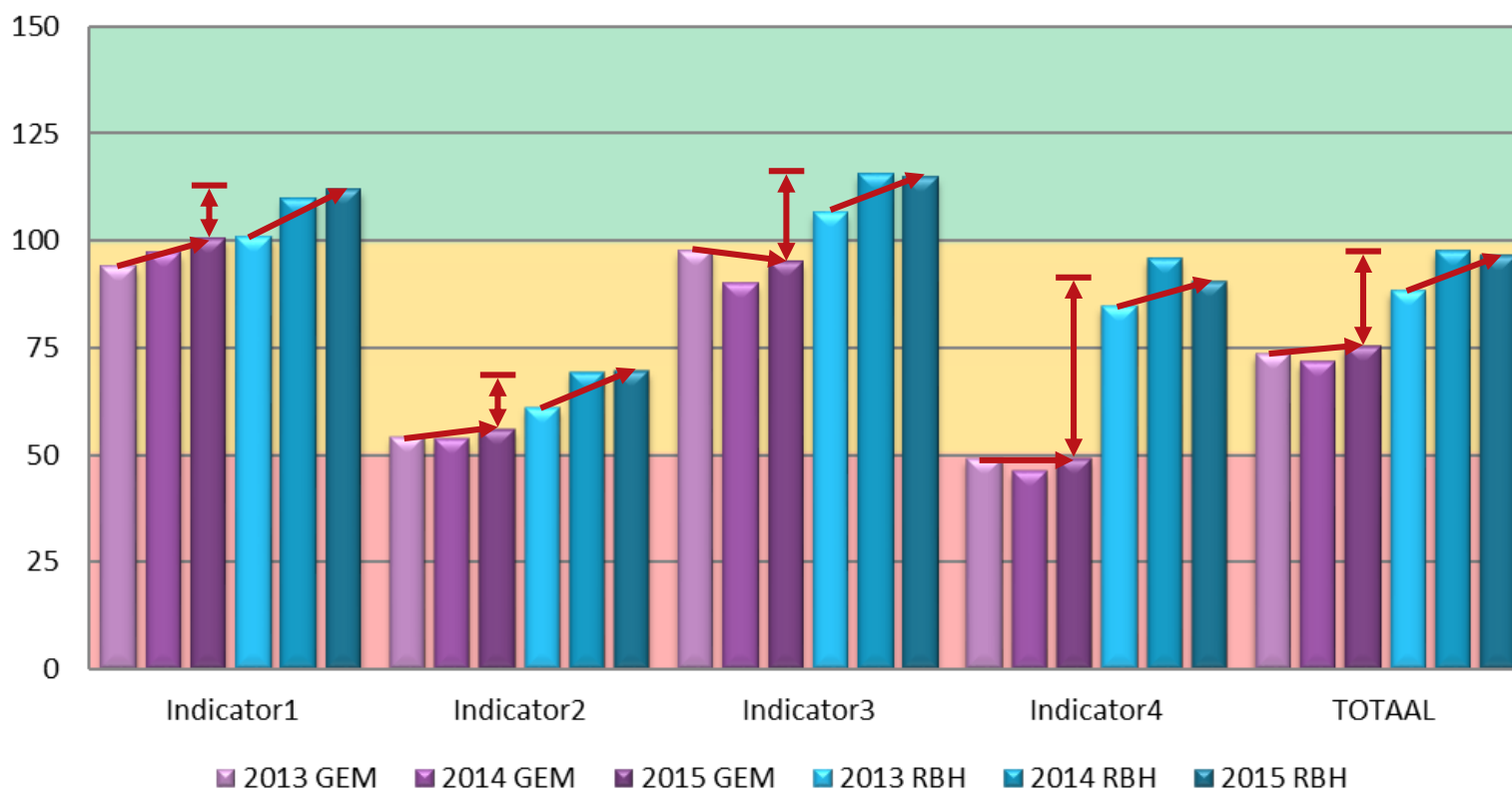
Werkjaar 2013 – 2014 – 2015

Gemiddelde voor Vlaanderen

Werkjaar 2013 – 2014 – 2015

Gemiddelde score individuele gemeente versus intergemeentelijke rioolbeheerder

Meer informatie:

<https://www.vmm.be/water/riolering/financiering>

<https://www.vmm.be/water/riolering/evaluatie-saneringsinfrastructuur/indicatoren>

rio-leren@vmm.be

rapportering@vmm.be

